

Læreplaner

-Den private daginstitution LykkeLy

Børn i LykkeLy

LykkeLy er godkendt til 48 børn, hvor opdelingen er hhv. 18 vuggestuebørn og 30 børnehavebørn. Børnene er opdelt på tre familiestuer fra 0-6 år. Formålet med denne alderssammensætning er, at give børnene en følelse af at være en del af én stor søskendeflok, der lærer af, tager hensyn til og har omsorg for hinanden. Vi tror på, at det pædagogiske arbejde med familiegrupper, giver omsorgsfulde børn, der vokser i hjertet, hjernen og i sindet.

I LykkeLy behandler vi børnene som ligeværdige mennesker. Det betyder at dialog, respekt, og nærvær i barnets øjenhøjde er kerneværdier i LykkeLy. Børnene i LykkeLy skal have følelsen af at blive set, hørt og anerkendt for hver eneste dag. For at anerkende børnenes udviklingstrin, og styrke fællesskaber på tværs af stuerne, har vi planlagte emneuger, hvor børnene bliver samlet i aldersopdelte grupper på tværs af stuerne. Her mødes børnene med deres jævnaldrende, så en fællesskabsfølelse kan udvikle sig og relationer kan dannes på stuerne og på tværs af stuerne.

Denne integration på tværs af stuerne giver god mulighed at fordybe sig i børnenes interesser og udvikling på netop deres alderstrin, men også rent fagligt at vurdere børnenes udviklingstrin i forhold til deres jævnaldrende.

- I LykkeLy får børnene et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, der fremmer deres trivsel, sundhed, læring og udvikling. Børnemiljøarbejdet skal:
- Anskues som en del af og integreres i det pædagogiske arbejde, hvor det findes relevant
- Alle børn i LykkeLy fortjener det bedste
- Vurderes i et børneperspektiv med hensynstagen til børnenes alder og modenhed
- Alle børn skal ses som børn med potentiale
- Alle børn i LykkeLy skal have mulighed for at lære, udvikle sig og nå så langt som de kan.

Forældre i LykkeLy

I LykkeLy har vi et godt og velfungerende samarbejde mellem forældre og personale, med det formål at styrke børnenes daglige trivsel. Forskere som sir. Edward Melhuish viser, at forældre har en signifikant betydning for børns læring. I LykkeLy vægtes samarbejdet med forældrene derfor højt og forældrene inddrages som aktiver for, at alle børn er noget særligt og vi alle har et ansvar for fællesskabets børn. Derfor opfordrer personalet og bestyrelsen til løbende at have en åben og konstruktiv dialog i dagligdagen. Som supplement til en god kommunikation anvender LykkeLy den digitale platform ”Famly” som et redskab til den daglige kommunikation og dokumentation. Forældre i LykkeLy kan meddele en sygedag eller fridag via Famly, der mindsker forstyrrelser fra telefonopkald hver morgen og skaber ro til den nære modtagelse i LykkeLy, som vi mener, er vigtig for den gode start på dagen. Derudover gør personalet en stor indsats for at uploade billeder for dagen, både så forældre kan få et indblik i hverdagens aktiviteter, som dokumentation, men også for at have et naturligt afsæt til en dialog med børnene om hverdagen, eller en konkret situation i LykkeLy.

Personale i LykkeLy

LykkeLy har et engageret og velfungerende personale bestående af 12 fastansatte medarbejdere hvor fordelingen er 6 pædagoger og 6 medhjælpere. Der er to pædagoger og to medhjælpere på hver stue. Vores leder er ansat til 37 timer hver uge, men idet, at store dele af administration er outsourcet, har ledelsen 25 timer om ugen til pædagogisk arbejde på stuerne. Derudover har vi en køkkendame der laver mad til alle børnene hver dag og inddrager børnene i madlavningen så vidt muligt. Personalet, ledelsen og bestyrelsen arbejder alle for det gode børneliv, hvor trivsel er i fokus samt et godt og tæt samarbejde med forældre, bestyrelse og Allerød kommune.

Det faglige personales rolle i en læreproces:

- At tilrettelægge positive læreprocesser på et reflekteret, videns og evidensbaseret grundlag
- At være lyttende, afventende og positive i barn/voksenrelationen
- At anvende et resourcesyn med den hensigt at hjælpe børnene med at

positionere sig i fællesskaberne

- At eksperimentere
- At gå i børnenes fodspor ved at fange det. Der optager børnene og herigennem gøre dem foretagsomme og nysgerrige.
- At være bevidste om arbejdet med læringsrummet, at læring foregår igennem leg og i samspillet. Læring foregår, når de voksne læringsmæssigt går foran, går ved siden af og går bagved barnet.
- At guide og bekræfte LykkeLy's børn i deres handlinger på en anerkendende måde og støtte på bedste vis i udviklingspunkterne samt børnenes potentiale.

Tydelige og synlige læringsmål

LykkeLy er en helt nystartet daginstitution, og netop derfor er det særligt vigtigt at have fokus på arbejdet med tydelige og synlig læring, men også anerkende, at LykkeLy er en i en proces hvor personalet ved hvorfor læringsplanerne skal udføres, men er i en udviklende proces i forhold til hvordan læringsmålene skal eksekveres. I LykkeLy har vi fokus på:

- Det som børnene skal lære frem for det som de skal lave
- At sætte tydelige og synlige mål for børns læring ud fra devisen om ” I LykkeLy er det vigtigste ikke, at du bliver til noget – men til nogen”

Derfor har vi i LykkeLy fokus på, hvordan personalet kan gøre børnene forberedte og give konstruktiv feedback på deres læring, hvorfor der med tydelige og synlige mål skal forstås følgende:

- Målene skal være kendte og synlige for alle
- Målene skal formuleres i et sprog alle forstår
- Målene skal formuleres i et positivt, præcist og konkret sprog
- Målene kan med fordel understøtte af visuel guiding

1) Barnets alsidige personlige udvikling

Læringsmiljøet

I LykkeLy tror vi på, at børns personlige udvikling trives bedst i en omverden, der er lydhør og medlevende. Voksne, der engagerer sig i og ser børn, er vigtige

fødselshjælpere for de drømme og ønsker, som børn har. Samtidig med at børn skal have mulighed for at opleve sig selv som værdsatte individer, der er beskyttet af et fællesskab, så skal børnene også lære at se og forstå samspejlet og de konflikter, der kan opstå med andre – både børn og voksne. Børnene i LykkeLy skal både kunne mærke deres egne grænser, være i stand til at sige til og fra, men også indgå som en social del af det større fællesskab, der gør verden sjov og udfordrende at være i. I LykkeLy anerkender vi, at børnene har behov for at lære at tackle de mange forskellige følelser, der opstår i fællesskabet – lige fra engagement, venskab og kærlighed til ligegyldighed og konkurrence.

Målet for barnet:

- En positiv selvforståelse med selvværd og selvtillid.
- Kompetence til at forstå og håndtere følelser.
- Børnene skal kunne reflektere over tanker og handle.
- Børnene inddrages som ansvarlige og lærer indlevelse overfor andre, alt imens de bliver mere bevidste om deres tilværelse.
- Viden, fantasi, kreativitet og initiativ

Pædagogisk handling

Pædagerne og medhjælperen i LykkeLy er vigtige medspillere, når børnenes følelsesmæssige erfaringer omsættes til adfærd. De voksne vil støtte børnene i at udfolde sig og afprøve deres potentialer. Børnene vil opleve, at de får støtte i at forfølge små ideer og skabe egne projekter. Pædagerne vil have fokus at anerkende børnenes ideer, både når ideerne omfatter flere eller kun barnet selv, personalet vil rose børnene for deres indsats og dermed styrke selvværdet. Personalet vil støtte i eventuelle konflikter mellem børnene, så børnene er bevidste om sige fra og til og mærke efter egne grænser. Dermed vil børnene i LykkeLy få et stadigt mere nuanceret kendskab til både sig selv og andre og føle sig genkendt og husket af andre, både som det barn, der startede i LykkeLy og den person, det senere udviklede sig til at blive. Alle LykkeLy's pædager har været på kursus i ”Fri for mobberi”. I LykkeLy arbejdes der med Mary fondes materiale ”Fri for mobberi” som et redskab til at have en dialog med både børnehave- og vuggestuebørn giver børn. Der er forskellige scenarier og aktiviteter som vi arbejder med løbende og mere intenst i

emneuger, med det formål, at LykkeLy skal være et væksthuse for den personlige udvikling – et sted hvor det enkelte barn kan drømme om og tage hul på lovende muligheder i fremtiden sammen med andre børn og voksne.

Sådan vil vi arbejde:

- Støtte til at børnene har mod og motivation
- Vi vil ud fra principperne om anerkendende pædagogik møde børnene med respekt og stræbe efter at optræde som gode rollemodeller for børnene i hverdagen
- Sikre tryghed
- Sikre succesoplevelser
- Tage udgangspunkt i barnets kompetencer og ressourcer
- Give alsidige udfordringer og oplevelser
- Støtte barnets nuværende og potentielle relationer
- Veksle mellem struktur og fri leg

2) Barnets sociale kompetencer

Læringsmiljøet

I LykkeLy tror vi på, at Sociale kompetencer udvikles i fællesskab med andre mennesker i venskaber, grupper og kulturer. De vigtige elementer i social kompetence er empati, evne til tilknytning og sociale færdigheder.

Social kompetence er nøglen til fællesskabet, hvor børnene har mulighed for at udfolde sig – i leg, i samarbejde med andre om at løse opgaver og realisere drømme. Det er vigtigt, at børn i LykkeLy støttes i at danne venskaber og lærer, hvordan man kommer med i og er en del af en gruppe. Det er i fællesskabet med andre, børnene oplever styrke og betydning, der er adgang til at give og opnå anerkendelse. Det er som medskabere af fællesskabets historie, der fortælles hver dag, at børn bliver socialt kompetente. Børnene i LykkeLy skal via omsorg og respekt have mulighed for at udvikle konstruktive og nære relationer til andre mennesker. Der skal være plads til at give udtryk for egne følelser og behov samtidig med, at børnene også forstår, at andre har de samme behov. Børn skal lære at sætte grænser for sig selv og sige til og fra. I LykkeLy sidder personalet meget på gulvet og ikke på stolene, så de mindste børn

finder tryghed i, at der er en voksen tilgængelig i deres højde og har nemmere ved at bevæge sig lidt længere væk på stuen og udvide deres verden. De mindste er på opdagelse og vi som voksne står klar til at hjælpe dem med at sætte begreber på hvad de ser, smager, lugter eller røre ved. De spejler sig i hinanden og de voksne og gentager lyde og bevægelser efter hinanden og de større børn. I LykkeLy er formålet med familiestuer netop at styrke de sociale kompetencer, både for de store børn at vise omsorg og tage hensyn til de mindre, og samtidigt en mulighed for de små at spejle sig i de store og deres gøre og kunnen.

Målet for barnet:

- Inddele i alderssvarende grupper så de bliver en del af et fællesskab.
- At møde andre anerkendende og respektfyldt
- At udvikle kompetencer til at indgå i og bidrage til forpligtende fællesskaber
- At udvikle kompetencer til at etablere, indgå i og vedligeholde venskaber

Den pædagogiske handling:

I LykkeLy er børnene opdelt på familiestuer, så de er aktivt en del af et fællesskab hver dag. De store er med til at hjælpe de små og støttes i at tage hensyn og udvise omsorg for andre børn på stuen, det sker blandt andet ved, at personalet hjælper børnene med at sige fra og invitere til leg og vi øver i hvordan flere kan bestemme i en leg og hvor sjov en leg kan blive ved at være flere. De større børn på stuerne støttes i at udvise sociale kompetencer ved at hjælpe de mindre f.eks. ved måltiderne, på stuen ved at hælde op til de små, eller made de mindste.

Når børnene leger, er personalet enten med i legen eller på sidelinjen. Når personalet er med i legen, demonstreres og sættes der ord på hvorledes man kan lege storesøsteren i en leg, personalet støtter børnene i at huske de sociale spilleregler, samt støtter alle børn i at deltage i legen. Når personalet er med på sidelinjen, observeres legen og relationerne, så personalet har mulighed for at træde til og hjælpe, når der opstår uoverensstemmelser eller misforståelser mellem børnene. og på denne måde sikre personalet sig, at en interaktion ikke er ude af kontekst, men så vidt muligt sker i tilfælde af, at børnene ikke selv kan finde ud af at løse uoverensstemmelserne. Når personalet støtter børnene i konflikthåndteringen, stilles der spørgsmål til de involverede børn, så børnene kan øve sig i at udtrykke deres oplevelse. Personalet

skal udvise og lære børnene at være tilgivende, hensynsfulde og diplomatiske og støtte i at finde en løsning så legen kan fortsætte. Også ved de sociale kompetencer vil personalet i LykkeLy anvende ”Fri for mobberi”, som et pædagogisk redskab til at hjælpe børnegruppen med at have en inkluderende tilgang til andre børn.

Personalet vil hjælpe børnene med at gennemskue en konkret konflikt/problematik i en leg fra flere vinkler. Børnene er selv med til at komme med løsningsforslag for derved at føle et aktivt ejerskab. I LykkeLy anvender vi ”Fri for mobberi” både for de større og mindre børn. For vuggestuebørnene synger personalet sange hvor vi massere/ nusser/kilder hinanden og viser følelser ved ansigtsudtryk så børnene kan spejle sig i følelserne. Børnehavebørnene bliver præsenteret for kort, der repræsenterer forskellige situationer og sociale relationer mellem børn. Personalet støtter børnene i, at udtrykke hvad de kan se på billederne, så børnene kan øve sig i at udtrykke følelserne, personalet hjælper og støtter børnene i hvordan man kan løse den givne situation enten ved at inddrage børnene i en dialog og henvise til den dialog som reference, såfremt en konflikt skulle opstå

Sådan vil vi arbejde:

- Vi sætter rammerne så børnene får erfaringer med alsidige fællesskaber, der gøres ved at strukturere og organisere børnene, så de får optimal læring i de grupper de indgår i.
- Vi iagttager børnenes udviklingsbehov, interesser og venskaber.
- Vi hjælper børnene til at indgå fællesskaber, så børnene får oplevelsen af at være betydningsfuld, det gør vi blandt andet ved, at vejledt deltagelse hvor vi følger børnenes spor
- Vi planlægger aktiviteter samt evaluere på hvordan børnene udvikler sig, og på hvordan aktiviteterne fungerer.
- Vi vil opmuntre til hjælpsomhed blandt børnene, det vil vi gøre ved at opfordre børnene til at hjælpe hinanden evt. som garderobevenner, eller de store på stuen hjælper med de små, eller via vores hverdagsrutiner som borddækning eller skabe aktiviteter, der kræver et samarbejder.
- Vi vil være gode rollemodeller.
- Vi vil aktivt inddrage ”Fri for mobberi”

- Vi følger børnene og er opmærksomme på deres humør og trivsel.
- Vi arbejder motiverende og er engagerede og vil støtte dem i at indgå relationer som kan give mulighed for venskaber, vi vil inddrage forældre, så de også har mulighed for at støtte op om relationen.

3) Barnets sproglige udvikling

Læringsmiljøet

Sprog er forudsætningen for at udtrykke sig og kommunikere med andre, I LykkeLy anerkender vi, at der findes mange forskellige sprog, som alle spiller en rolle i barnets udviklingsproces og som skal have opmærksomhed. I LykkeLy arbejder vi med talesprog, skriftsprog, tegnsprog, kropssprog og billedsprog som kommunikationsformer. Børnene i LykkeLy skal støttes i at udvikle deres danske ordforråd og i at forstå de begreber og regler, der gælder for det talte sprog. I LykkeLy vil personalet støtte den naturlige interesse for det skrevne sprog, men især have fokus på, at for skabe en god og sund kommunikation, er det vigtigt, at børnene i LykkeLy forstår sammenhænge mellem f.eks. kropssprog, mimik og tale. Derudover vil der i LykkeLy arbejdes for en forståelse af et varieret og korrekt dansk sprog og evnen til at bruge det, så det passer i forskellige situationer, for at børnene vil kunne gøre sig forståelige. I LykkeLy tror vi på, at sprog skaber kontakt, og evnen til at bruge nuancerne i sproget støtter og fremmer forståelsen af og fra andre. Det er vigtigt at træne dialogen, så børn i fællesskabet kan tale, lytte, stille spørgsmål, give svar og være aktive i at planlægge fælles aktiviteter og projekter. I LykkeLy er personalet gode til at lytte til børnene og støtte børnene i at gøre sig forståelige og anerkende deres sprog, så de får mulighed for at udtrykke det, de er i tvivl om, glade for eller kede af, og så de frit kan lufte deres meninger, følelser og tanker. I LykkeLy arbejder vi ud fra devisen om, at de sproglige færdigheder giver adgang til verden – en mulighed for at høste viden og erfaringer. Det er derfor vigtigt at støtte børnene i at sætte ord og begreber på de oplevelser, de har i dagligdagen. Sproget er en

forudsætning for frugtbare løsninger af problemer og konflikter. Balancen i fællesskabet afhænger af børnenes evner til at sige til og fra, og om de har de sproglige forudsætninger for at udtrykke, hvad de mener, og dermed formår at blive forstået af både børn og voksne.

Målet for barnet:

- At barnet får et veludviklet sprog, så det får gode muligheder for at indgå i sociale relationer.
- At barnet udvikler sprog og skriftsprog gennem nærværende kommunikative voksne
- At udvikle sprog gennem leg og samvær
- At barnet har lyst og mod på at anvende sproget og skriftsproget kreativt og eksperimenterende i dialogen og kontakten med omverdenen.
- At barnet kan bruge sproget til at skabe kontakt og anvende nuancerne til at gøre sig forståelig
- Kan forstå sammenhængen mellem tale, mimik og kropssprog

Pædagogisk handling:

I LykkeLy vil sprog og sprogudvikling være en fast del af hverdagen, personalet vil i den daglige dialog med børnene, sikre sig at ordenes betydning vil blive fremhævet. Det kan være ved højtlesning med en dialogisk tilgang, hvor enkelte ords betydning italesættes f.eks. ”hvad betyder snabelsko?” Det kan også gøres ved at appellere til sanserne, som at smage på ordet ”surt” vi rører ved ordet ”koldt” I LykkeLy anerkender vi, at børn lærer forskelligt og den sproglige udvikling kan have flere nuancer. Derfor vil personalet støtte børnenes forskellige behov og forskellige sproglige niveauer, men motivere børnene i LykkeLy ved at stille spørgsmål, kommentere, anvende billederne til at supplere sproget.

Rim og remser vil også anvendes i hverdagen, som en måde hvor på børnene i LykkeLy kan øve sig på sproget og udtale ved sangtekster og gehør på lyde og ord der rimer. I LykkeLy anvendes også en dialogisk tilgang, når der skal synges og læres sange. Teksten bliver læst op, og personalet er i dialog med børnene om hvad de enkelte ord betyder, dette understøttes ved at bruger fagter, der understøtter

forståelsen og kombinere talesproget med kropssproget.

I LykkeLy arbejdes der ud fra den narrative tankegang, hvorfor den gode historie avler flere gode historier og dermed er med til den positiv udvikling. Personalet hjælper børnene til at skabe egne positive selvfortællinger, ved at støtte dem i at fortælle når de oplever noget godt, når de har hjulpet et andet barn, og når de lærer noget nyt. På denne måde får barnet en succesoplevelse og et positivt selvbillede som styrker selvværdet og det understøttes ved at kunne udtrykke det sprogligt.

Sådan vil VI arbejde:

- Vi varierer og kombinere talesproget med kropssproget og tegnsproget
- Personalet taler **MED** børnene og er opmærksom på den gode udviklende dialog
- Vi vil anvende en dialogisk tilgang ved højtlesning
- Vi vil sætte ord på det vi gør
- Vi vil tale tydeligt – adskille ordene
- Vi vil bruge et alsidigt sprog
- Vi støtter børnene i at finde ord og øve udtale
- Vi er opmærksomme på hvordan vi formulere os.
- Vi fortæller den gode historie om børnene
- Vi inddrager forældrene så meget som muligt, lytter til hvad de gør derhjemme og støtter dem der hvor forældrene har behov for vejledning, f.eks. ordkort, bøger, spil mm.
- Vi vil i aktiviteter, spisning mv. være bevidste om den voksnes placering, så det er børnene og samtalen der er i fokus.

4) Kulturelle udtryksformer og værdier

Læringsmiljø

I LykkeLy er kultur et udtryk for menneskers forståelse af og tilgang til verden. Det er gennem mødet med andre og det der er anderledes, at vi definerer vores eget kulturelle ståsted og genkender vores egne kulturelle rødder. I LykkeLy får børnene et klart blik for kulturelle udtryksformer, da tanken er, at jo mere varieret børnene får lov at udfolde sig og jo flere kulturelle facetter børnene oplever, desto mere bredspektret bliver også deres opfattelse af såvel verden, andre mennesker, såvel som deres egne muligheder og potentiale. Selvom børn opfattes som fantasifulde væsner, har de ganske som voksne brug for inspiration ud over, hvad deres egen fantasi kan skabe. Mødet med andre menneskers udtryk og ikke mindst med voksne, der kan formidle kunst og kultur, kan være med til at sætte gang i en udvikling af deres kulturelle udtryksformer. Gennem oplevelser af kunst og kultur får børn inspiration til selv at lege, omforme og eksperimentere med de udtryk, de møder. Forudsætningen for denne skabelsesproces er naturligvis, at børnene har mulighed for, at udfolde sig på egne betingelser, både når det handler om pladskrævende eller støjende og om mere rolige aktiviteter, der kræver fordybelse. Ved mødet med andre udtryksformer, det både kunstnerisk, kulturelt, eller ved at stifte bekendtskab med andre måder at leve på og andre værdier, der udfoldes børnene til hele, nysgerrige og tolerante mennesker. Mennesker, der har forståelse for, at verden er mangfoldig, og at menneskers sprog, vaner og levevilkår kan være vidt forskellige.

Målet for barnet:

- Barnet skal lære samfundets mangfoldighed af traditioner og kulturhistorie at kende, så det bliver forankret i sine omgivelser.
- At børnene i LykkeLy eksperimenterer med, øver sig i og afprøver sig selv i forhold til et bredt spekter af kulturelle udtryksformer, såsom musik drama og kreative processer.
- At udvikle respekt og forståelse for forskelligheder, levevis og familieformer
- Barnet får et klart blik for forskellige kulturelle udtryksformer

- Barnet skal udvise forståelse for eget kulturelle ståsted
- At opnå selvtillid og koncentrationsevne

Den pædagogiske handling:

I LykkeLy tror vi på, at kreativitet trives bedst ved lyst og engagement. Derfor vil børnene i LykkeLy inddrages i beslutninger om, hvilke kulturelle eller kunstneriske aktiviteter, de skal beskæftige sig med. Børnene vil i vidt omfang få medindflydelse på valg af f.eks. materialer og projekter samt på planlægning af kulturelle aktiviteter og oplevelser, for at styrke børnenes interesse og glæde ved at skabe. Børnelitteratur, film, faglitteratur, musik, billeder etc. i forskellige genrer samt værksteder, hvor forskellige materialer og redskaber er til rådighed, er den daglige kilde til inspiration og lyst til udfoldelse. Men også deltagelse i kunstneriske arrangementer, udflugter til kulturelle tilbud i lokalsamfundet etc. kan bidrage til den kulturelle vækst. I LykkeLy arbejder derudover med værkstedsuger, hvor børnene får muligheder for at udtrykke sig og kendskab til mange forskellige materialer. Der spilles dagligt musik og synes sange, både når børnene skal falde til ro, eller skal udfolde sig motorisk eller sprogligt. Personalet vil arbejde med mange forskellige kunstneriske udtryksformer. Så børnene vil få støtte i at male med fingre/fødder/næse. Personalet i LykkeLy vil støtte de børn der har lyst til at bygge ting i træ med søm/skruer, så børnene øves i at omsætte ide til et kunstværk. I LykkeLy anskues kunsten som en udtryksform, som ingen regler har og hvor fantasien skal dyrkes.

Sådan vil vi arbejde:

- Vi tage udgangspunkt i børnenes interesser og kompetencer
- Vi vil inspirere / motivere
- Vi viser vores forskelligheder
- vi viser interesser
- Vi forholder os spørgende og nysgerrige

5) Krop og bevægelse

Læringsmiljøet

I LykkeLy arbejdes der med at styrke børns udvikling af motoriske færdigheder, udholdenhed og bevægelighed, samt at støtte børnenes forudsætninger for at udvikle sig. I LykkeLy er der mangfoldige rammer og muligheder for at udfordre børnene til at bevæge sig. Krop og bevægelse er ikke kun en fysiologisk, men også en sanselig adgang til livet. Bevægelse baner veje for at udforske, afprøve, nyde og forstå det fysiske såvel som det kulturelle miljø og naturen. Ved at bruge forskellige redskaber og materialer får børnene i LykkeLy anledning til både at bruge og stimulere denne sanseverden. Kropslighed er en del af det at være til stede i verden sammen med andre. I LykkeLy får børnene aktivt mulighed for at udforske kroppens muligheder og begrænsninger og personalet vil støtte en udvikling af børnenes færdigheder og vaner. Børnene i LykkeLy får erfaringer i, hvad det betyder at kombinere f.eks. talesprog med kropssproget, og børnene udvikler herigennem også respekt for, at andre kan have et "andet" udtryk, andre reaktioner og deres egen integritet. I LykkeLy vil børnene få erfaring med forskellige former for kropslig nærhed og omsorg og vil få støtte i, at blive bedre i stand til at sætte deres egne kropslige såvel som mentale grænser. Personalet vil støtte børnene i deres behov for at føle værdi og tryghed – også ved deres egen krop og dens reaktioner. Ved at få viden og indsigt i hvordan kroppen fungerer, dens styrke, muligheder, og hvad den betyder for sundhed og velvære, får børnene også mulighed for at få indsigt i sig selv og andre mennesker.

Målet for barnet:

- Barnet er bekendt med kroppens signaler og muligheder
- Barnet forstå at aflæse kropssprog og kombinere det med talesproget
- At barnet udvikler glæde ved at eksperimentere med og bruge kroppen
- At barnet videreudvikler motoriske færdigheder i leg og tilrettelagt aktiviteter
- At have fokus på fysisk sundhed, hygiejne og bevægelse
- Barnet er i stand til at udtrykke følelser via kropssproget
- Barnet tør udforske og bruge de forskellige sanser.

Den pædagogiske handling:

I LykkeLy vil børnene støttes og styrkes i, at kunne give udtryk for egne behov. Personalet vil anvende LykkeLy's mange både inden- og udendørsfaciliteter. Børne i LykkeLy vil blive tilbudt motorik og bevægelse både på og på tværs af stuerne. I LykkeLy vil vi have fokus på, hvor det enkelte barn er, i sin motoriske udvikling, og styrke barnet både i dets fin- og grov motorik. Personalet vil støtte børnenes i deres grov motorik ved at anvende skoven og legepladserne i nærområdet, til at udforske og afprøve kroppen ved eks. at klatre, kure ned af skrænter balancer på stammer, cykle, boldspil og kombinere bevægelser med sanglege og musik. I LykkeLy vil personalet have en løbende dialog med børnene, så børnene er opmærksomme på og lære at mærke efter, om de fryser, sveder, er sultne/tørstige, skal på toilettet. I LykkeLy er der også et fokus på finmotorik, hvorfor der altid vil være papir, sakse og tegneredskaber på alle stuerne. Børne skal øve sig i at sætte perler på plader og snor og får støtte i at klippe i forskellige materialer, tegne indenfor stregerne på tegninger eller slå et søm i træ. I LykkeLy er børnene også en stor del af den daglige madlavning, så de store børn kan øve deres færdigheder ved at skrælle gulerødder eller anrette pålægsgfadene, og de mindre kan røre dejen eller plaske med vand.

Sådan vil vi arbejde:

- Vi viser lysten til at bruge kroppen på mange forskellige måder
- Didaktiske overvejelser ved planlagte motoriske aktiviteter bør også omfatte rammeaktiviteter, der giver børnene mulighed for selv at eksperimentere, afprøve og gentage bevægelsesmønstre og dermed udvide deres kropslige kompetencer.
- Der vil blive tilrettelagt læringsmiljøer, så LykkeLy's børn kan udfolde sig kropsligt i alle sammenhænge i hverdagen
- Aktiviteter og lege skal bære præg af øvelser hvor grundbevægelser som at kravle, rulle, hoppe, løbe etc. er implementeret.
- Vi laver sanglege som grundlag for social iscenesættelse/samarbejde hvor kroppen, bevægelser er et kommunikativt redskab. I en social sammenhæng positionerer børnene sig gennem kroppens udtryk og lære at aflæse andre

børns udtryk via deres krops udtryk.

- Vi Tilbyder børnene afslapning til roligt musik i vores soverum, som en mere sanselig tilgang hvor kognitive processer dannes, dette sammenholdt med babyrytmik hvor de mindste børn i LykkeLy udvikles kognitivt.

6) Natur og naturfænomener

Læringsmiljøet:

En af kerneværdierne i LykkeLy er bæredygtighed, der arbejder sig væk fra ”køb og smid væk – kulturen” men hen imod hele tanken om genbrug. I LykkeLy er det vigtigt at der udvises respekt og forståelse for naturen som mennesker lever i og har ansvar for. Naturoplevelser i barndommen bidrager både til den følelsesmæssige, mentale og fysiske udvikling. En naturfaglig dannelse skabes af oplevelser med, interesse for og viden om naturen i et miljø, hvor der er plads til at undres, stille spørgsmål og finde svar. I LykkeLy har børnene mulighed for at være i, sanse og opleve naturen på alle årstider, i forskelligt vejr og landskaber. På den måde styrkes børnenes sanseapparat og deres motoriske udfoldelse. Naturen er en enestående legeplads for både sind og krop og når børn leger i naturen, får fantasien og samværet med andre spillerum, og børnene udfordres på mange planer både kropsligt og mentalt. I LykkeLy betragtes naturen som en skattekasse af kundskab. I skov, på mark og ved strand har børnene mulighed for at hente førstehåndsindtryk om dyr, planter og materialer. De kan bygge, skabe og konstruere og udforske materialer og teknikker. Gennem vidende og medlevende personale kan børnene i LykkeLy få vigtige erfaringer, eksperimentere og hente masser af viden om naturfænomener og tekniske sammenhænge. Naturen giver børnene mulighed for at systematisere deres omverden og ved selvsyn fatte sammenhænge, der ellers kan være svære at forstå, hvis de bliver formidlet på det teoretiske plan. Det gælder f.eks. modsætninger, relativitet, tal, mængder og rækkefølger. At bruge naturen som eksperimentarium og

legerum danner grundlaget for en varig interesse, respekt og ansvarlighed for natur og miljø.

Målet for barnet er:

- Barnet skal få kendskab til naturen og værne om den
- Barnet skal have en naturlig interesse for udelivet og lære årstiderne at kende
- At børnene udvikler glæde ved at færdes i, udforske, sanse og lege i naturen
- Barnet skal stimuleres og udvikle en respekt for naturen

Den pædagogiske handling:

I LykkeLy er det væsentligt, at børnene bliver bevidst om naturens forskellige sammenhænge og livets afhængighed af disse, f.eks. de fire årstiders betydning for jorden, hvordan ser de ud. Børnene vil blive taget ud i naturen så årstiderne både kan ses, føles og smages. Børnene vil få mulighed for at lave mad på bål og fortælle personalet vil fortælle historier og dyrene og planterne. Der vil arrangeres forskellige temauger om de forskellige elementer, så børnene kan udvikle deres viden og forståelse for vand, jord, ild og luft. Børnene i LykkeLy er aktive i madlavningen og personalet og køkkendamen inddrager børnene i madens oprindelse og tilberedning. Vi arbejder ud fra økologisk madprofil, så børnene i LykkeLy vil kunne udvise en forståelse for råvarer og dyrevelfærd. På sigt vil LykkeLy indgå et samarbejde med ”fra haver til maver” med fokus på den sunde kost i et selvforsynende perspektiv. Børnene vil blive inddraget i at plante frø i en køkkenhave, det gør vi så de kan forstå tilblivelsen af det mad vi spiser, så de kan mærke jorden og samarbejde om, at frøene plantes korrekt. Børnene vil løbende få ansvaret for at passe på afgrøderne, så de kan hjælpes af med at vande og lue ud, det gør vi så de kan forstå hvordan vi passer på vores have og hvordan vi får vores ting til at gro. Børnene i LykkeLy er med til at høste grønsagerne og tilberede dem, så de forstår og lære at sætte ord på hvad de har gjort, øver motorikken med at skrælle og skære og støtte en succesoplevelse ved at tilberede og servere maden for deres venner i LykkeLy.

Sådan vil vi arbejde:

- Barnet vil komme på mange ture og være meget ude, hvor personalet vil give børnene lov til at mærke og fordybe sig i naturen og årstiderne vil løbende blive forklaret og arbejdet med, eks. kastanjedyr, snemænd, haletudser, sommerbær.
- Vi vil planlægge og strukturere forløb, og være anerkendende i vores samvær med børnene så vi fremmer fordybelse, trivsel og den gode oplevelse
- Børnene tager i skoven og på legepladsen og udnytter rummet til leg og fantasi, der skal være plads til at samle ting som bringes med hjem. Der skal undersøges og nysgerrigheden skal understøttes.
- Vi vil have det sjovt, og på den måde fremme børnenes glæde ved naturen
- Vi vil være positive overfor oplevelser i uderummet, uanset vind og vejr
- I vil tage tid til at udforske og eksperimentere med børnene
- Økologi og en sund tilgang til mad og madspild vil være en fast del af hverdagen, så børnene i LykkeLy forstår hvor maden kommer fra og hvordan den er tilberedt

Dokumentation samt evaluering af læreplanen

Jf. dagtilbudsloven fremgår det, at lederen er ansvarlig for at udarbejde og offentliggøre den pædagogiske læreplan. Den pædagogiske læreplan evalueres minimum hvert andet år og der arbejdes løbende med at udvikle gode og brugbare evalueringsredskaber. I LykkeLy arbejdes der med meningsfulde, evalueringsværktøjer, der understøtter fagligheden og læringssynet. I LykkeLy evaluerer vi vores pædagogik og vores pædagogiske læreplaner ved at kigge på det fælles liv, som børn og voksne har sammen i hverdagen, og om måden, det tilrettelægges på giver mulighed for at nå målene i læreplanen. Personalets løbende evaluering foregår på mange måder, den er kendetegnet ved at være systematisk og dokumenteret på Family i form af fotos og udstillinger af børnenes arbejde. Vi inddrager børnene ved at

spørge, hvad er godt og skidt når vi er færdige med et emne. Vi evaluerer på vores personalemøder, når vi har arbejdet med et tema i homogene og alderssvarende grupper, evaluerer det pædagogiske arbejde i forhold til lærerplanerne og ser på, om vi nåede det, vi ville. Sammen med bestyrelsen har vi en god dialog om vores pædagogiske arbejde og vores arbejde med læreplaner. Vi evaluerer også med forældrene, både til fællesmøder, individuelle forældresamtaler og mulighed for en åben og ærlig dialog i hverdagen. Vi evaluere følgende:

- Trivsel – hvordan var børnenes trivsel i aktiviteten? Hvilke tegn var der på trivsel? Hvad var vi opmærksomme på for at fremme børnenes trivsel?
- Motivation- Hvordan forberedte vi børnene på aktiviteten? Hvordan lykkes vi med at motivere alle børnene? F.eks. samling, fællesskaber, inklusion, sprogtone. Hvilke tegn så vi på, at børnene var motiverede?
- Læring – Hvilke tegn var der på, at børnene har fået ny – viden, kompetencer eller færdigheder? Hvilke tegn har der været på læring? Havde vi fokus på læringsmiljø, aktiv læring, kvalitet af samværet, fællesskab, kommunikation?
- Sprog- Hvilke tegn så vi på den sproglige læring – viden, kompetencer og færdigheder? Hvad var vi særligt opmærksomme på for at fremme børnenes sproglige læring?
- Refleksion- hvilken ny viden har vi fået i forhold til vore pædagogiske praksis?

Dagligdagen

Det er vigtigt, at børn og forældre bliver godt modtaget i institutionen om morgenen. Vi skal vise imødekommenhed, siger godmorgen til børn og voksne, og forventer det samme af forældrene. Der skal være en rolig atmosfære, så de første timer forløber hyggeligt og fredeligt uden for megen tumult. Det er vigtigt, da det ofte har betydning for børnenes humør og velbefindende resten af dagen. Personalet og forældre bør tage sig tid til en kort dialog om de informationer, som er nødvendige for barnets velbefindende. Der lægges vægt på, at børnene får mulighed for at vinke farvel til forældrene.

Indtil kl. 8.00 benyttes fællesrummet og en af stuerne, og herefter er der mulighed for at gå på egne stuer, men børnenes leg skal ikke afbrydes, så de må lege, hvor de vil. Da børnene ved, at de voksne er på egne stuer for at modtage andre børn, har de altid mulighed for at søge hen til deres egen stue.

De tre stuer har åbne døre, børnene må lege og være der, hvor de allerhelst vil, men vi voksne skal følge børnene. Har vi aktiviteter i gang både som emneuger i homogene grupper og på egen stue, opfordrer vi altid børnene til at være med. For at være meget bevidste omkring børnenes udvikling, skal vi som voksne sørge for at børnene udvikler deres nysgerrighed og fantasi.

På stuerne foregår der både fordybelse og aktiviteter, og her samles børnene i familiegrupperne, f.eks. omkring sang og beskæftigelse. Vi arbejder meget med familiegrupperne og sørger for at give børnene fysisk og psykisk omsorg. Det gør vi ved at være nærværende, i godt humør og skabe en god stemning på stuen, og at den voksne fordyber sig i aktiviteterne. Når vi gør det, gør børnene det samme overfor hinanden, og deres sociale intelligens udvikler sig på en god og naturlig måde. Når der opstår konflikter i legen, skal børnene i videst mulig omfang prøve at løse disse selv. Det er vigtigt, at børnene kommer ligeværdige ud af en konflikt, og her skal det vigtigt understrege, at konflikter ikke altid er negative, men kan være positive og udviklende.

Vi deler ofte børnene op i homogene aldersgrupper. I disse grupper arbejder vi med emner som rører sig blandt børnene og de voksne eller årstidsbestemte aktiviteter. I emneugerne skal børnene være mødt inden kl. 9.30 for at få en fælles start med de andre børn og voksne. Vi synger og leger sanglege og delagtiggør børnene i de udvalgte aktiviteter, så de er forberedte på det, vi skal i gang med. Efter samling går børnene på tværs af stuerne ud i deres emnegrupper. Børnene vil være i en gruppe, der passer til deres udviklingsalder, samtidig vil børn og voksne på tværs af stuerne lære hinanden bedre at kende. Det er også der, vi voksne kan sammenligne børnene og se, hvor der skal sættes ekstra ind for at stimulere børnenes udvikling.

Vi ønsker at komme på en del ture ud af huset. Mange af disse ture bliver til i samråd med børnene. En dag er det måske alle børnene og de voksne fra én stue, der sammen

tager på tur. En anden dag er det en gruppe børn og voksne på tværs af stuerne, der tager af sted – alt efter hvad der har disse børns interesse netop nu.

Når vi vurderer, at de mindste børn i institutionen ikke kan få udbytte af en tur på grund af deres alder, prioriterer vi, at disse børn bliver hjemme med en voksen og nyder at have ”huset for sig selv”.

Vores mindste børn fra 10 mdr. og op til 1 ½ år kommer på ture i nærmiljøet, da det er vigtigt, at de har en tryk og ustresset hverdag.

De små følger deres egen rytme, børnene spiser, når de er sultne og kommer ud at sove, når de er søvnige. Vi lægger vægt på at ”læse” de smås behov ved at lytte, være nærværende, og se på de tegn, de viser f.eks. gråd, glæde eller lignende. De, der er vågne, samles i middagsstunden sammen med en fast gruppe voksne, som kan stimulere dem i deres bedste vågentid. Vi giver os god tid til at skabe nærhed og kontakt i rolige omgivelser, så børnene får nogle dejlige og rare oplevelser.

Vi lægger vægt på, at børnene lærer ”gode manerer” m.h.t., hvordan de spiser og omtaler maden. Vi spiser frokost kl. 11 og vi lægger vægt på det sociale samvær under spisningen. De voksne sørger altid for, at måltidet bliver roligt og hyggeligt, f.eks. skal børnene sidde ned med en tallerken og en kop, når der spises.

Kl. 14 får børnene eftermiddagsmad.

Når børnene skal pusles, har vi en tæt og god kontakt. Vi giver os tid til det enkelte barn og hjælper barnet til selv at klare tingene. Vi bruger tid på fordybelse. Vi lægger vægt på, at børnenes renlighedstræning sker på deres egne præmisser.

De børn, som har behov for at sove til eftermiddag, skal gøre det under rare og hyggelige omstændigheder, og børnenes søvnbehov skal så vidt muligt tilgodeses individuelt. Søvn er vigtig, så vigtig, at hvis vi vækker de små børn i utide, er de ofte meget lang tid om at vågne, de skal sidde på skødet af en voksen og er ofte sure og utilpasse. Vi vækker som udgangspunkt aldrig de små, som sover i barnevogne.

Legepladsen er et godt uderum og en vigtig del af vores hverdag. Den er med til at

øge vores areal, fordi børnenes leg kan foregå i mindre grupper både ude og inde. For at legepladsen kan være et godt sted at være, er de voksne nærværende og inspirerende i børnenes udeleg. Vi bestræber os på, at alle børn kommer ud at lege hver dag.

Sidst på dagen er legen stadig efter børnenes ønsker og behov. Forældrene opfordres til at gå med ind og hjælpe deres barn med at rydde op. Det hjælper barnet med at omstille sig til at skulle hjem. Barnet lærer at føle medansvar for tingene og slutter dagen i institutionen af på en god måde. Det er vigtigt at børnene får sagt farvel til de voksne og til vennerne. Alle børn og forældre skal være ude af institutionen kl. 16.45.